

Максим Хомутовський

студент 1 курсу факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ

Особливості протидії нелегальному обігу зброї в умовах воєнного стану

У період воєнного стану питання боротьби з нелегальною зброєю набуває особливої актуальності, оскільки загроза її незаконного обігу значно зростає. В умовах підвищеної напруженості та активних бойових дій зброя може потрапляти до рук злочинних елементів, що становить серйозну небезпеку для громадського порядку та безпеки громадян. Нелегальна зброя використовується не лише для кримінальних цілей, але й може сприяти дестабілізації ситуації всередині країни, підживлюючи тероризм та диверсії.

У цьому контексті особлива роль відводиться правоохоронним органам, зокрема поліції, яка повинна посилено контролювати нелегальний обіг зброї, здійснювати перевірки та оперативні заходи щодо виявлення та знешкодження зброї у незаконних руках. Співпраця з іншими силовими структурами, зокрема з військовими та прикордонниками, є важливим елементом у боротьбі з цією загрозою. Така робота має на меті не лише

забезпечення безпеки під час воєнного стану, але й попередження злочинів та збереження громадянського спокою.

Основними завданнями органів (підрозділів) поліції є запобігання порушенням порядку виготовлення, придбання, зберігання, обліку, охорони, перевезення та використання вогнепальної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 мм та швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду (далі - пневматична зброя) і холодної зброї (арбалети, луки з зусиллям натягу тятиви більше ніж 20 кг, мисливські ножі тощо (далі - холодна зброя)), пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії (далі - пристрої), та патрони до них, основних частин зброї бойових припасів до зброї і охолощеної зброї, вибухових матеріалів і речовин, попередження випадків їх втрати, крадіжок, використання не за призначенням та з протиправною метою [1].

Органи Національної поліції щодня проводять комплексну роботу, спрямовану на виявлення та припинення незаконного зберігання зброї на території країни. Ця діяльність включає проведення оперативно-розшукових заходів, рейдів, обшуків, перевірку підозрілих осіб і транспортних засобів. Особлива увага приділяється місцям можливого зберігання або збуту зброї, таким як підпільні склади, нелегальні ринки або житлові приміщення, що перебувають під підозрою. Крім того, поліція активно співпрацює з громадянами, заохочуючи повідомляти про можливі випадки незаконного володіння зброєю, що допомагає оперативніше реагувати на загрози.

Констатуючи акт збройної агресії Російської Федерації проти суверенітету України, беручи до уваги прагнення цивільних осіб до активної участі у національному спротиві, прагнучи захистити життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку людини як найвищої соціальної цінності, враховуючи положення частини першої статті 65 Конституції України, згідно з якою захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є обов'язком громадян України, Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України» [2].

У період дії воєнного стану громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України (далі - цивільні особи), можуть брати участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав, у тому числі отримати вогнепальну зброю і боєприпаси до неї відповідно до Порядку застосування цивільними особами вогнепальної зброї під час участі у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України у період дії воєнного стану, затвердженого Кабінетом Міністрів України [3].

Цивільні особи зобов'язані здати отриману ними вогнепальну зброю і невикористані боєприпаси до неї до органів Національної поліції України не пізніше 10 днів після припинення або скасування дії воєнного стану в Україні.

У боротьбі з нелегальною зброєю в умовах воєнного стану ключову роль відіграють злагоджені дії правоохоронних органів та співпраця з іншими силовими структурами і громадянами. Оперативне виявлення та знешкодження незаконної зброї є важливим для збереження безпеки населення та запобігання кримінальним і терористичним загрозам.

Посилений контроль, профілактика і відповідні заходи протидії допомагають мінімізувати ризики нелегального обігу зброї, сприяючи стабільності та захисту суспільства в умовах підвищеної небезпеки.

Література

1. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

2. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України: Закон України від 03.03.2022 № 2114-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>.

3. Порядок застосування цивільними особами вогнепальної зброї під час участі у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України у період дії воєнного стану: Кабінет Міністрів України від 15.04.2022 № 448. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448-2022-%D0%BF#n9>

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**